

Kraków

Odbiorca na rynku energii elektrycznej- prawa i obowiązki

Warsztat online 20.09.2024
CoopTech Hub

Agenda

1. Przedstawienie CoopTech Hub, uczestników i projektu
2. Informacje na temat funkcjonowania rynku energii elektrycznej oraz sprzedaży i dostarczania energii
3. Prawa przysługujące konsumentom energii elektrycznej
4. Przyłączenie do sieci
5. Umowa sprzedaży i umowa o świadczenie usług dystrybucji
6. Sesja pytań i odpowiedzi

Projekt “Rozwój nowych społeczności energetycznych działających w zakresie OZE na terenie Gminy Miejskiej Kraków”

Cel i zakres projektu:

- w ramach Inwestycji B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne - część A (wsparcie przedinwestycyjne);
- opracowanie dwóch koncepcji rozwoju dla społeczności energetycznych OZE na terenie Gminy Miejskiej Kraków;
- czas trwania: sierpień-listopad.

CoopTech Hub. Kim jesteśmy.

CoopTech Hub to **pierwszy inkubator społeczności energetycznych w Polsce**, który wspiera i rozwija powstawanie nowych **spółdzielni energetycznych i społeczności energetycznych**.

Nasze rozwiązania pomagają **obniżyć rachunki za prąd w samorządach lokalnych i społecznościach** poprzez optymalizację energii. Wdrażamy również **systemy monitorowania, analizy i zarządzania energią, ułatwiając koordynację instalacji**.

Zespół **Energia** przy projekcie koncepcje rozwoju dla społeczności energetycznych OZE na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Bartłomiej Kupiec

Prawnik i analityk polityki klimatycznej.
Dyrektor zespołu Energia w CoopTech Hub.

Julia Potrzebowska

Specjalistka ds. społeczności energetycznych

Oliwia Jarzęcka

Inżynierka ze specjalizacją społeczności energetycznych.

Rafał Krenz

Dyrektor kooperacji i innowacji
Prezes Związku SERC

Nasze działania: Związek rewizyjny **SERC**

20 marca spółdzielnie z całej Polski, w tym spółdzielnia PLZ, do której należy CoopTech Hub połączyły się w **Związek Rewizyjny Spółdzielni Energetycznych, Rozwojowych i Cyfrowych (SERC)**.

Związek SERC 21 maja został zarejestrowany w KRS.

Działania związku rewizyjnego SERC będą obejmować działania w obszarze **lokalnego rozwoju, sprawiedliwej transformacji energetycznej i odporności społecznej**.

20 marca 2024 roku przedstawiciele 10 spółdzielni podpisali statut Związku Rewizyjnego SERC.

Informacje na temat funkcjonowania rynku energii elektrycznej
oraz sprzedaży i dostarczania energii

I. Źródła informacji dla konsumenta – odbiorcy energii elektrycznej

Informacji na temat funkcjonowania rynku energii elektrycznej oraz sprzedaży i dostarczania energii elektrycznej udzielają:

1. **Urząd Regulacji Energetyki (URE)**
2. **Dystrybutorzy energii elektrycznej** są zobowiązani do:
 - publikowania na swoich stronach internetowych ogólnych informacji nt. świadczonych usług dystrybucyjnych oraz zasad i procedur zmiany sprzedawcy,
 - udzielania na żądanie konsumenta w punkcie obsługi klienta, telefonicznie, za pomocą korespondencji, w tym pocztą elektroniczną informacji nt. świadczonych usług dystrybucyjnych oraz zasad zmiany sprzedawcy
3. **Sprzedawcy energii elektrycznej** są zobowiązani do:
 - poinformowania konsumenta o jego prawach, w tym sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów,
 - zamieszczania na swoich stronach internetowych i udostępniania do publicznego wglądu w swojej siedzibie informacji o cenach sprzedaży energii elektrycznej oraz warunkach ich stosowania.

Urząd Regulacji Energetyki

- Jest to centralny organ administracji państwowej, którego głównym zadaniem jest kontrola rynku energii (np. energii elektrycznej, paliw gazowych, ciepła) w Polsce.
- Urząd Regulacji Energetyki (URE) został powołany w 1997 roku na mocy ustawy Prawo energetyczne.
- Jest to organ bezstronny, co oznacza, że prezes urzędu nie powinien podejmować decyzji kierowanych bieżącą sytuacją polityczną, lecz powinien działać w szeroko pojętym interesie rynku energii.

Działania Urzędu Regulacji Energetyki

- **Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w Polsce.**
- **Promowanie konkurencji** – rynek energii powinien być dostępny dla wszystkich zainteresowanych zgodnie z zasadą TPA.
- **Ochrona odbiorców końcowych** – dbanie o interesy konsumentów energii oraz zapewnienie, że każdy ma dostęp do energii elektrycznej.
- **Ochrona dostawców energii** – tworzenie warunków, w których przedsiębiorstwa energetyczne mogą się rozwijać i działać na podstawie rozsądnych taryf.

Rola Prezesa URE

Obecnie kompetencje Prezesa URE wynikające z art. 23 ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne obejmują następujące działania:

1. **udzielanie i cofanie koncesji;**

2. **zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryf paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła** pod względem zgodności z zasadami określonymi w ustawie i przepisach wykonawczych, w tym analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach;

3. **ustalanie m.in:**

- a. współczynników korekcyjnych określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego oraz zmianę warunków wykonywania przez to przedsiębiorstwo danego rodzaju działalności gospodarczej,
- b. okresu obowiązywania taryf i współczynników korekcyjnych.

PRAWA PRZYSŁUGUJĄCE KONSUMENTOM ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Prawa przysługujące konsumentom energii elektrycznej

Konsument energii elektrycznej ma prawo do:

1. dostępu do sieci
2. zakupu energii elektrycznej
3. korzystania z usługi dystrybucji energii elektrycznej
4. wyboru rodzaju umowy
5. dostępu do informacji
6. korzystania ze standardów jakościowych

Dostęp do energii

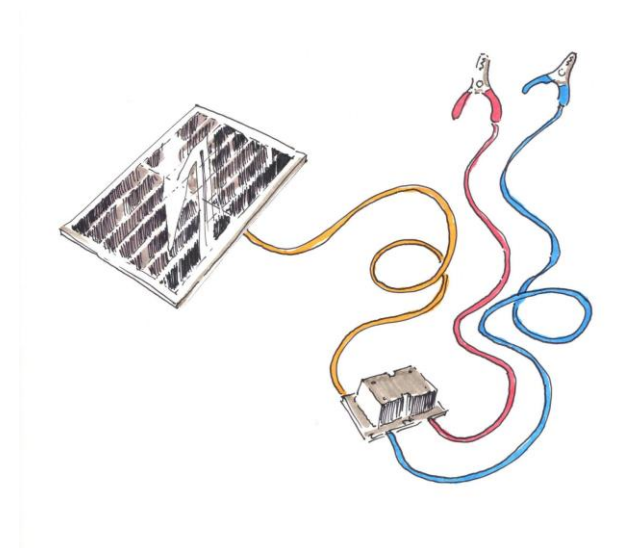
Prawo konsumenta energii obejmuje:

- przyłączenia do sieci dystrybutora, jeśli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej i dostarczania energii, a konsument żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia i odbioru oraz posiada tytuł prawny do przyłączanej nieruchomości, obiektu lub lokalu (np. umowa najmu, prawo własności),
- otrzymywania energii elektrycznej dostarczanej siecią dystrybutora od wybranego sprzedawcy, w sposób ciągły i niezawodny,
- niedyskryminacyjnego traktowania, czyli równoprawnego traktowania przez dystrybutora wszystkich konsumentów, którzy znajdują się w podobnej sytuacji.

Zakup energii elektrycznej

Konsument ma prawo do zakupu energii elektrycznej:

- od wybranego sprzedawcy
- od sprzedawcy z urzędu w przypadku niekorzystania z prawa wyboru sprzedawcy

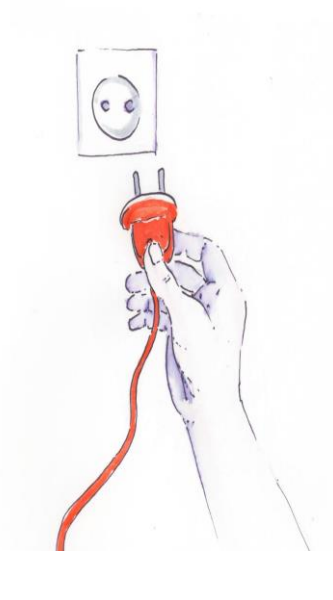

Ponad 8,6 tys. zmian sprzedawcy prądu w drugim kwartale 2024 r.

- 8672 odbiorców zdecydowało się na zmianę sprzedawcy energii elektrycznej w ciągu drugiego kwartału 2024 r.
- Od 2007 r., kiedy wprowadzono możliwość zmiany sprzedawcy prądu w Polsce, na ten krok zdecydowało się ponad **milion odbiorców**, z czego ponad 774,5 tys. to odbiorcy w gospodarstwach domowych (w grupach taryfowych G), a ponad 251,5 tys. to odbiorcy w grupach taryfowych A, B i C.
- Na decyzję o zmianie sprzedawcy wpływa kilka istotnych czynników, m.in.: **poziom świadomości klientów i ich motywacja do zmiany, a także sama łatwość dokonania takiej zmiany (brak skomplikowanych procedur) oraz dostępność konkurencyjnych ofert na rynku.**

Prawo do zmiany sprzedawcy

- Prawo do zmiany sprzedawcy to podstawowe prawo konsumenta i element wspierający konkurencję na rynku. Jednak przy rosnącej liczbie ofert pojawiają się nieuczciwe praktyki. Urząd Regulacji Energetyki zaleca dokładne zapoznanie się z ofertą i umową przed podpisaniem, zwracając uwagę nie tylko na cenę gazu, ale także inne warunki umowy.
 - czy oprócz sprzedaży prądu oferta zawiera dodatkowe usługi i związane z tym opłaty,
 - na jaki okres zawierany jest kontrakt,
 - na jakich zasadach będzie odbywać się rozliczenie po upływie okresu obowiązywania oferty,
 - jakie są warunki wypowiedzenia (czy są przewidziane opłaty za wcześniejsze wypowiedzenie umowy),
 - na jakich zasadach będzie odbywać się rozliczenie po upływie okresu obowiązywania oferty.

Zmiana sprzedawcy energii elektrycznej – krok po kroku

Szczegółową procedurę zmiany sprzedawcy zawiera IRiESD danego dystrybutora.

Zmiana sprzedawcy polega, w pierwszej kolejności, na zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym – wybranym przez konsumenta – sprzedawcą.

Następnie, konieczne jest wypowiedzenie dotychczasowej umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej. Jeśli odbiorca posiadał dotąd umowę kompleksową, a z nowym sprzedawcą zawarł umowę sprzedaży, niezbędne jest także zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z dystrybutorem.

W świetle obecnie obowiązujących przepisów podstawowym warunkiem rozwiązania umowy w przypadku zmiany sprzedawcy jest upływ okresu wypowiedzenia.

Zmiana sprzedawcy energii elektrycznej – krok po kroku

Po zawarciu umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą konieczne jest zgłoszenie tego faktu dystrybutorowi.

Do wykonania wszystkich tych czynności konsument może upoważnić inny podmiot np. nowego sprzedawcę.

Dystrybutor jest zobowiązany umożliwić konsumentowi zmianę sprzedawcy, nie później niż w terminie 21 dni od dnia otrzymania powiadomienia o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą.

Zestawienie ofert sprzedawców energii elektrycznej dla gospodarstw domowych

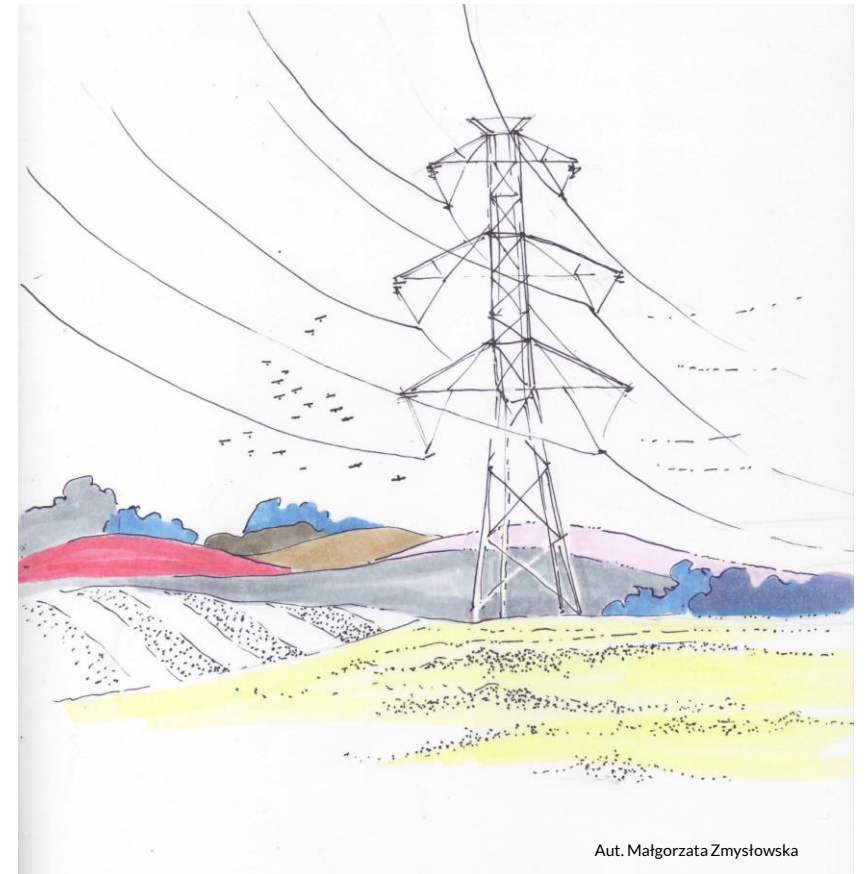
Na stronie internetowej URE, pod adresem [http:// www.maszwybor.ure.gov.pl/](http://www.maszwybor.ure.gov.pl/) znajduje się aktualizowane w sposób cykliczny, zestawienie ofert sprzedawców energii elektrycznej dla gospodarstw domowych, zawierające proponowane przez sprzedawców ceny, opłaty handlowe oraz terytorialny obszar obowiązywania oferty. Elektroniczne kalkulatory taryfowe dostępne są ponadto na stronach internetowych niektórych sprzedawców.

The screenshot displays the website of the Urząd Regulacji Energetyki (URE). At the top, there is a navigation bar with the URE logo, the date 20.09.2024, and links for 'MAPA SERWISU' and 'URE.GOV.PL'. Below the navigation bar is a banner with the text 'PRĄD TO TEŻ TOWAR ZDECYDUJ, OD KOGO GO KUPISZ' and an image of household items like a bottle of milk, a can of 230V, and a carton of eggs. Below the banner are three buttons: 'MASZ PRAWO!', 'MASZ WYBÓR', and 'MASZ PYTANIE?'. The main content area shows the title 'ZESTAWIENIE OFERT SPRZEDAWCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ' and the subtitle 'Aktualne oferty sprzedawców energii elektrycznej dla gospodarstw domowych i mikroprzedsiębiorców:'. There is a search bar with the text 'szukaj: wpisz szukaną frazę...'. Below the search bar are two buttons: 'CENOWY ENERGETYCZNY KALKULATOR INTERNETOWY' and 'DLA ODBIORCY PRZEMYSŁOWEGO I INSTYTUCJONALNEGO'. The main content area lists two files for download: 'Porównywarka ofert - gospodarstwa domowe' (323.86 KB, 19.09.2024 15:54) and 'Porównywarka ofert - mikroprzedsiębiorcy' (1.52 MB, 19.09.2024 15:54). At the bottom, there is a footer with a copyright notice: '© . Wszelkie prawa zastrzeżone. Przy wykorzystywaniu materiałów wymagane jest podanie źródła. Nota copyright © do artykułów zamieszczonych na stronie Urzędu Regulacji Energetyki przysługuje autorom tych artykułów.' and a server status message: 'Serwer niniejszy nie jest połączony z siecią URE. Zawiera tylko dane udostępniane przez URE.'

Korzystanie z usługi dystrybucji energii elektrycznej

Konsument ma prawa do korzystania z usługi dystrybucji energii elektrycznej:

- rozliczanej w oparciu o stawki opłat oraz warunki ich stosowania, wynikające z taryf dystrybutora zatwierdzonych przez Prezesa URE.

Wyboru rodzaju umowy

Konsument ma prawo do:

- decydowania o tym, czy chce zawrzeć dwie umowy – jedną ze sprzedawcą, a drugą z dystrybutorem, czy też jedną umowę, tj. umowę kompleksową, na podstawie której będzie sprzedawana i dostarczana energia elektryczna.

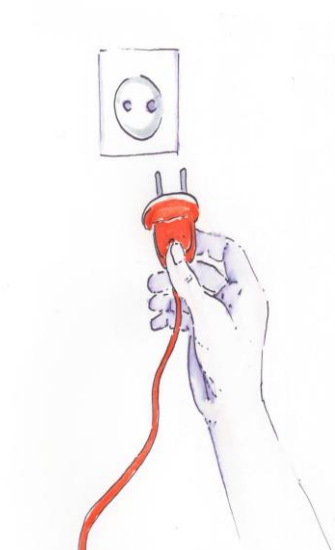
Dostęp do informacji

Konsument ma prawo uzyskania od przedsiębiorstwa energetycznego informacji na temat:

- **planowanych zmian zawartej umowy**, wraz z informacją o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji nowych warunków, z wyjątkiem zmian cen lub stawek opłat określonych w zatwierdzonych przez Prezesa URE taryfach (obowiązek sprzedawcy i dystrybutora),
- **podwyżki cen lub stawek opłat** za dostarczaną energię elektryczną określonych w zatwierdzonych taryfach, w ciągu jednego okresu rozliczeniowego od dnia tej podwyżki (obowiązek sprzedawcy w zakresie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej); informacja o podwyżce powinna być podana w sposób przejrzysty i zrozumiały dla konsumenta,
- **możliwości zmiany sprzedawcy** i stosowanej przy zmianie sprzedawcy procedury (obowiązek dystrybutora),
- **zasad rozliczeń za energię elektryczną**, a także aktualnych taryf (obowiązek sprzedawcy i dystrybutora).

Wkrótce nowe prawo: zmiana sprzedawcy prądu w 24 h

- Nowe przepisy wprowadzają nowe możliwości działania na rynku energii dla odbiorców. Gdy nowe prawo zostanie przyjęte przez parlament w formie zatwierdzonej wczoraj przez rząd, odbiorcy energii zyskają od 2026 roku możliwość zmiany sprzedawcy energii w 24 godziny.
- Projekt nowelizacji Prawa energetycznego zakłada też udostępnienie odbiorcom energii elektrycznej w gospodarstwach domowych i mikroprzedsiębiorcom (o rocznym zużyciu poniżej 100 MWh) narzędzia do porównywania ofert sprzedaży energii elektrycznej.

Korzystanie ze standardów jakościowych

Konsument ma prawo do korzystania ze standardów jakościowych takich jak:

- otrzymywania energii elektrycznej o określonych w przepisach rozporządzenia systemowego parametrach jakościowych,
- składania u sprzedawcy lub dystrybutora (zgodnie z postanowieniami umowy) zgłoszeń i reklamacji dotyczących dostarczania energii elektrycznej z sieci (zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostarczania energii elektrycznej z sieci przyjmowane są przez całą dobę),
- otrzymywania od dystrybutora informacji – z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem – o terminach planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej; informacja na ten temat powinna być podana w formie: - ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.

The background is a solid green color with a white line-art map of a city street grid overlaid on it. The map shows a complex network of streets, with a central area featuring a more regular grid pattern. The text "Przyłączenie do sieci" is centered in white on the map.

Przyłączenie do sieci

Obowiązki dystrybutora a prawa konsumenta (I)

- Dystrybutor ma obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie z konsumentem ubiegającym się o nie, jeśli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej i dostarczania energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia i odbioru.
- Jeżeli dystrybutor odmówi zawarcia umowy, jest zobowiązany niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie zarówno Prezesa URE, jak i konsumenta, podając przyczyny odmowy
- Dystrybutor jest obowiązany wydać warunki przyłączenia w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia przez konsumenta przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV.

Obowiązki dystrybutora a prawa konsumenta (II)

- Dystrybutor nie ma obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie, gdy konsument ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego energia elektryczna ma być dostarczana.
- Dystrybutor ustala opłatę za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV w oparciu o stawki opłat zawarte w obowiązującej go taryfie zatwierdzonej przez Prezesa URE

Umowa sprzedaży i umowa o świadczenie usług dystrybucji

Umowa sprzedaży i umowa o świadczenie usług dystrybucji (I)

Sprzedaż i dystrybucja energii elektrycznej realizowane są przez dwa odrębne przedsiębiorstwa – **sprzedawcę i dystrybutora** (ustawowy wymóg rozdzielenia działalności dystrybucyjnej od działalności obrotowej i wytwórczej). Konsument może zatem zawrzeć dwie odrębne umowy: **umowę sprzedaży ze sprzedawcą oraz umowę o świadczenie usług dystrybucji z dystrybutorem**. Energia elektryczna może być także dostarczana odbiorcy na podstawie jednej umowy, tj. **umowy kompleksowej**, zawieranej ze sprzedawcą. Taka umowa jest powszechnie stosowana w obrocie konsumenckim.

Umowa sprzedaży i umowa o świadczenie usług dystrybucji (II)

Konsument **może negocjować warunki zawieranych umów**. Ceny i stawki opłat oraz warunki ich stosowania określone w taryfach zatwierdzonych przez Prezesa URE nie podlegają jednak negocjacji.

W sytuacji gdy konsument nie akceptuje projektu zmienianej umowy, z wyjątkiem zmiany cen lub stawek opłat określonych w zatwierdzonych taryfach, ma prawo do wypowiedzenia umowy.

Informacja o przysługującym prawie wypowiedzenia umowy jest mu przesyłana wraz z projektem zmienianej umowy. W przypadku podwyżki cen lub stawek opłat zatwierdzanych przez Prezesa URE konsument jest informowany przez sprzedawcę w ciągu jednego okresu rozliczeniowego od dnia podwyżki.

Plan następnych warsztatów

Warsztat online	27.09.2024	12.00-13.30	Społeczność energetyczna i energetyka obywatelska
Warsztat stacjonarny	10.10.2024	10.00-13.00	Klaster energii - aspekty formalno-prawne i praktyczne możliwości
Warsztat stacjonarny	14.10.2024	10.00-13.00	Obywatelska społeczność energetyczna – praktyczne możliwości
Warsztat stacjonarny	24.10.2024*	10.00-13.00	Prosument zbiorowy i lokatorski - aspekty prawne i organizacyjne
Warsztat stacjonarny	13.11.2024*	10.00-13.00	Dekarbonizacja budynków w świetle prawa UE, citizen-led renovation
Warsztat online	15.11.2024	12.00-13.30	Aktywizm obywatelski i współpraca z samorządem

The background is a solid green color with a white line-art map of a city street grid overlaid on it. The map shows a complex network of streets, with a central area featuring a more regular grid pattern. The text "Dziękujemy za uwagę!" is centered in the lower half of the image.

Dziękujemy za uwagę!